

Afsløring af *Ulvetid* af Claus Ørntoft

Nørre Uttrup Kaserne

Gl. Høvej 34

9400 Nørresundby - Fredag d. 4. September kl. 14.00

Den fremtrædende og originale billedhugger Claus Ørntoft har siden midten af 80'erne gennemgået en meget iøjnefaldende kunstnerisk udvikling. På et meget tidligt tidspunkt har han besluttet sig for først og fremmest at arbejde med de mest genstridige, men også meget udtryksmættede materialer. Det drejer sig om granitten. Både i sit materialevalg og i sit formsprog har han skabt frugtbare og egenartede forbindelser mellem tradition og nybrud og mellem det nationale og det internationale

Den danske romanske skulptur rummer både originale træk og spor af indflydelse fra den samtidige europæiske kirkekunst. Mange af vor tids billedhuggere oplever, at den er både nærværende og aktuel, men kun få har forsøgt at genskabe den på en nutidig og kunstnerisk overbevisende måde. Det er lykkedes Claus Ørntoft at gøre det på en både selvstændig, original og kunstnerisk overbevisende måde. Han har skabt en perlerække af monumentale og originale granitskulpturer. Han har længe haft en fremtrædende plads i det danske kunstliv og har i de sidste par år også gjort sig gældende i Norge.

I hans kunst bliver tradition og nybrud altid smeltet sammen til en ny og overraskende helhed, der på forskellig måde giver beskueren uventede og inspirerende oplevelser. Mødet med hans skulpturer næsten ætser sig ind i vor fantasi og bliver ved man at berige vort sind, skabe nye udfordringer til os og stille nye spørgsmål.

Når man møder Claus Ørntofts skulpturer i skolegårde, på offentlige pladser, ude i naturen eller tæt ved kirkerne bliver man hver gang overrasket over, i hvilken grad de giver det rum, som de er placeret i, en ny identitet og en iøjnefaldende profil. De inspirerer os til at skabe nye sammenhænge i vort liv, samtidig med at de etablerer en ny ramme om vort hverdagsliv og stimulerer vor skabende aktivitet.

På den brede trappe i Hedegårdsskolen i Ballerup har Claus Ørntoft placeret 180 cm lange og seks tons tunge løver, der lystigt springer ned ad trinnene. Løverne er blevet døbt de *Tre strejfer*, måske fordi de er på vej til at skabe overraskende begivenheder. Hver på sin måde bryder de trappens symmetri og skaber liv og bevægelse i den strengt komponerede arkitektur.

På en lille øde ø i Dødemandsbugten i nærheden af Kristensand ligger der et stort fabeldyr, som synes at være strandet. Det har fået navnet *Indadvendt Stranding* (2002). Det krummer sig sammen og hviler sit store hoved på strandkanten. Der er ikke tvivl om, at det skaber et nyt rum i det øde landskab og bidrager til en ny forståelse for og oplevelse af stedet.

I Porsgrunds centrum har Claus Ørntoft i 2007 placeret en skulptur, der med rette har fået titlen *Hvirvel – de fire årstider*. Den er formet som to dyr, der er viklet ind i hinanden på en sådan måde, at de danner en kugle. Skulpturen kan drejes rundt, således at der bliver afdækket en ny side, når årstiderne skifter.

Claus Ørntoft har også placeret en skulptur i Fredensborg kommune. Det er et stort kraftfuldt dyr, der sammenkrummet er landet på græsset i en skråning i en park. Det skaber rytmiske bølgebevægelser i græsset og giver parken en ny profil.

Et nyt fem meter langt fascinerende havdyr er svømmet ind i bystranden i Kristiansand. Det har strakt sig ud og lagt sig godt til rette i vandet. Ganske let løfter det hovedet og ser glad og drømmende på os. Derfor er det blevet døbt *Drømmeren*. Det ser ud som det er gennemstrømmet af bølgende rytmer, der modsvares af havets bølgebevægelser. Netop fordi dette havdyr er et gådefuldt væsen, som vi aldrig har set før, appellerer det til vore følelser og vor forestillingsevne. Men det udfordrer også vor fantasi, idet vi ikke kan lade være med at forsøge at finde ud, hvem det er. Benene kan være dyreven med klove. Hovedet har sin egen selvstændige udtrykskraft, men kan måske rumme spor af et løvehoved. Det kraftfulde dyr appellerer også til følesansen – du har lyst til at røre ved det - du kan springe ud fra det, når du er ude at bade.

Dette havdyr er præget af en kunstnerisk overbevisende kraft.

Men Claus Ørntoft er sig bevidst, at han lever i en foranderlig verden og han har ofte stillet sig følgende spørgsmål:

Hvordan kan vi forstå verden, hvordan bliver den anskuelig for os og hvordan kan vi sanse den? Vor verden er – som der står i eventyrerne – et troldspejl, der er slået i tusind stykker og det er bl. a. kunstnerens opgave at samle dem til en helhed. Netop gennem sin frodige fantasi og sin intuition er det lykkedes Claus Ørntoft at skabe nye helheder, et nyt kunstnerisk univers, befolket med spændstige fabeldyr, der både tilhører virkelighedens og fantasien verden og som appellerer stærkt til vore vor tanker, forestillinger og følelser.

Claus Ørntoft har været i Kina for at finde de helt rigtige granitsten til den endelige udgave af *Ulvetid*, som vi skal afsløre i dag. Han har foretaget en del af «huggearbejdet» ude i østen. Efter at han har modtaget «Ulvene» i Danmark, har han hugget dem færdig, således at de har fået endnu mere spændstighed og er blevet både strammere og smidigere. Projektets kunstneriske kvalitet kan man først for alvor få en klar forestilling om når man møder de færdige ”Ulve”, der er hugget i rød indisk granit i Xiamen i Kina og ser dem placeret på det

sted, de er bestemt for. De er blevet placeret på forpladsen ved bygning nr. 8, her i Nørre Uttrup kaserne, Aalborg, der er et anonymt regelret byggeri. ”Ulvne” giver dette sted en ny identitet og forlener det med en voldsom bevægelse og en dynamisk struktur. De fire ”Ulve” har ulvens omrids, men udtrykker først og fremmest bevægelsesmønstre, der er så voldsomme, at de – som kunstneren selv har udtrykt det – synes at befinde sig ”på grænsen af tyngdekraften” og derfor afdækker, at der er forløb i naturen, der er så uforudsigelige og fulde af dynamik, at de sprænger vor normaliserede forstillingsverden. Det er også grunden til, at Claus Ørntoft først har modelleret, senere hugget dem på en sådan måde, at den indre kraft i dyrene er spændt næsten til bristepunktet

Den ene ulv samler benene – parat til et næsten springagtigt forløb – de tre andre har fuld fart på. De strækker benene ud – de er sikkert på vej til angreb.

De springende ulve, der på en meget intens og udtryksmættet måde anskueliggør essensen af en hurtig og smidig bevægelsesrytme, viser, at det er lykkedes Claus Ørntoft - gennem sit materiale-mættede formsprog - at få fat i nuancer og mere omfattende perspektiver i vor virkelighed, som hverken ordet eller de digitale medier på samme kan formidle og i visse tilfælde slet ikke kan udtrykke. For ”Ulvne”, symboliserer ikke smidighed og hurtigtighed, de *er* det. De viser os – anskueligt og enkelt – at der er voldsomme kræfter i naturen, som vi – i vore evige forsøg på at beherske verden – ikke kan dominere, men som samtidig har deres egen særlige fascinationskraft. Det er det, der hentydes til i *Vølvens spådom*, når der står «Bånd rives over og ulven løber» - netop den sentens, som Claus Ørntoft selv har brugt som det overordnede tema for sit projekt.

Jeg vil slutte med at fremhæve Viggo Grunnet, Hasse Juhl og deres medarbejdere og deres samarbejdspartnere i forsvaret. Gennem mere end 15 år er der blevet skabt spændende og nyskabende værker rundt omkring i og foran forsvaret bygninger, der herigennem har fået ny fascinationskraft og kvalitet. Det er flot gjort og eksempel på et fint samarbejde om etablering af kunstværker i det offentlige rum. Og nu er det Claus Ørntofts Ulve, der springer ind på en af jeres pladser som de forvandler på en overraskende måde samtidig med at de skabe nye forbindelser med omgivelserne.

Tillykke.

Else Marie Bukdahl

Tidligere rektor ved Det Kongelige Danske Kunstakademis